

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องประเมินผลการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ในโครงการหลักประกันสุขภาพด้านหน้าของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย จังหวัดพะนังครศรีอุธรรมยา เป็นการวิจัยประเมินผลกระทบว่างดำเนินโครงการ (formative evaluation research) เก็บข้อมูลปฐมภูมิจากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย จังหวัดพะนังครศรีอุธรรมยา และเก็บข้อมูลทุติยภูมิปริมาณผลการจัดบริการของสถานีอนามัย จังหวัดพะนังครศรีอุธรรมยา เปรียบเทียบ ก่อน - หลัง มีโครงการหลักประกันสุขภาพด้านหน้า (ปีงบประมาณ 2544 - ปีงบประมาณ 2545)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

- สถานีอนามัยใน 16 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางบาล อำเภอภาชี อำเภอผักไห่ อำเภอท่าเรือ อำเภอบางปะหัน อำเภอครบวง朗 อำเภอบ้านแพrok อำเภอหาราช อำเภอวังน้อย อำเภอบางปะอิน อำเภอบางไทร อำเภอบางซ้าย อำเภอลาดบัวหลวง อำเภออุทัย อำเภอเสนา และอำเภอพะนังครศรีอุธรรมยา จังหวัดพะนังครศรีอุธรรมยา จำนวน 206 แห่ง
- เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย จังหวัดพะนังครศรีอุธรรมยา จำนวน 511 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

- สถานีอนามัยใน 4 อำเภอ คือ อำเภอบางไทร อำเภอบางซ้าย อำเภอเสนา และอำเภอบางปะหัน จำนวน 61 แห่ง (เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้อำเภอเป็นหน่วยการสุ่ม) กำหนดขนาดตัวอย่างโดยวิธีการประมาณจากจำนวนประชากร (ร้อยละ 25 ของประชากร = 4 อำเภอ) (เพชรน้อย สิงหนาทซัย, ศริพร ขัมภลิชิต และ ทศนีษ นะแสง, 2539)

จำนวนประชากร

ขนาดของตัวอย่าง

100 – 999

ร้อยละ 25 ของประชากร

1,000 – 9,999

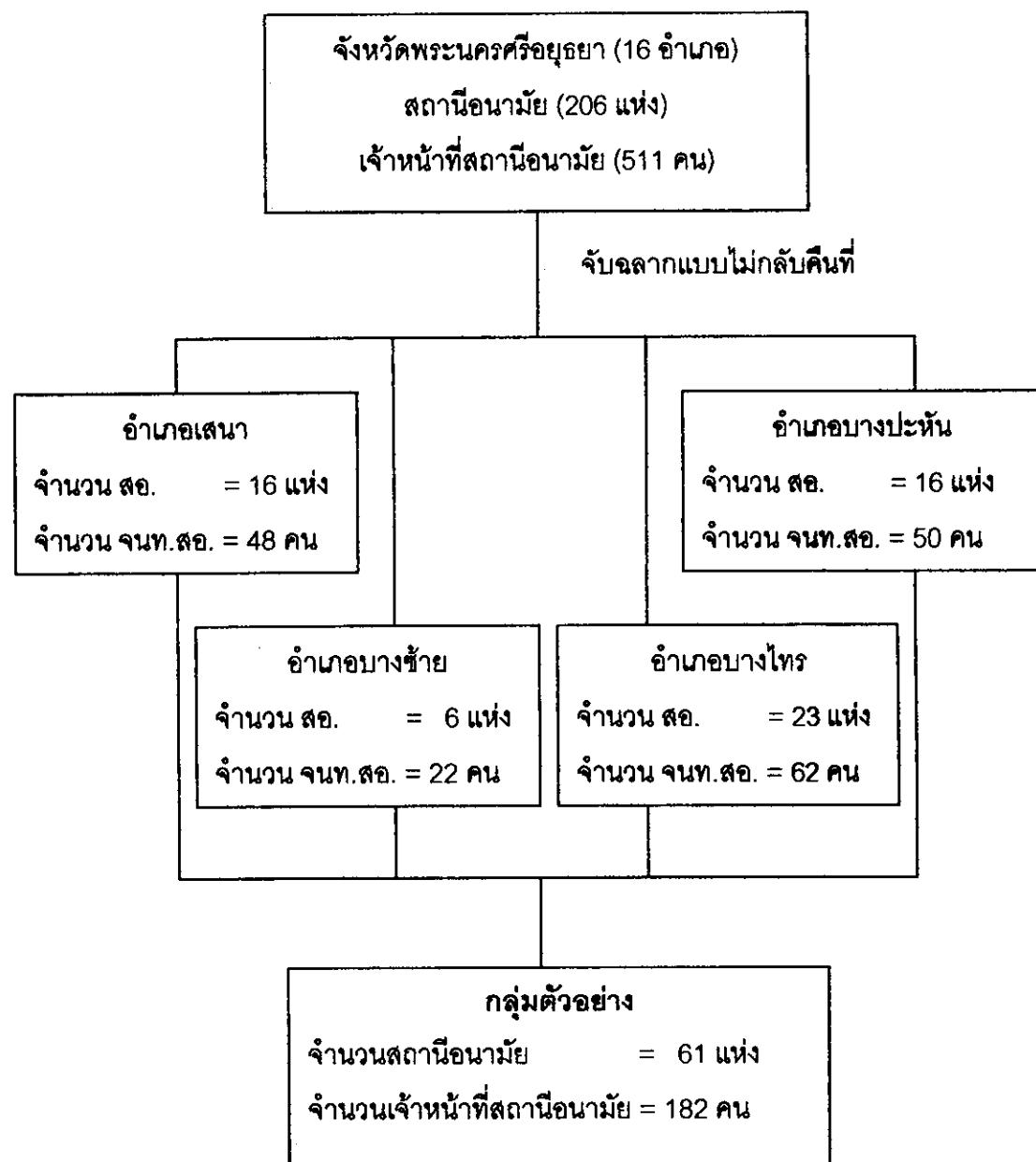
ร้อยละ 10 ของประชากร

มากกว่า 10,000

ร้อยละ 1 ของประชากร

สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) แล้วทำการสุ่มเลือกจำนวนโดยวิธีจับฉลากแบบไม่กลับคืนที่ (random sampling without replacement) ดังภาพประกอบ 4

2. เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยทุกคนใน 4 อำเภอ (อำเภอบางไทร อำเภอบางร้ำย้า อำเภอเสนา และอำเภอปะหัน) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 182 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามอำเภอที่สุ่มได้ ดังภาพประกอบ 4

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 2 ชุด แบ่งตามแหล่งการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 แหล่ง ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เป็นแบบสอบถามการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย จังหวัดพะนังครศรีอุธรรม (ชุดที่ 1) ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานด้านสาธารณสุข ประสบการณ์ทำงานที่สถานีอนามัย การเข้ารับฟังการประชุมชี้แจงนโยบายการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ การอบรมเพิ่มเติม ด้านการพัฒนาการจัดบริการหรือกระบวนการดำเนินงานในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ (การปฏิบัติ) ในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ด้านการรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค และการพัฒนาสุขภาพ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 3 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

ปฏิบัติครบ ให้ค่าเท่ากับ 3

ปฏิบัติไม่ครบ ให้ค่าเท่ากับ 2

ไม่ปฏิบัติ ให้ค่าเท่ากับ 1

เกณฑ์การแปลผล ใช้เกณฑ์การแปลผลแบบค่าสัมบูรณ์ (absolutely method) (เลิศ ลิทธิโกศล, 2534) ซึ่งเป็นการใช้หลักทางคณิตศาสตร์ เมื่อจากค่าคะแนนเป็นค่าต่อเนื่อง ค่าที่อยู่หลังทศนิยมน้อยกว่า 0.5 ให้บัดเป็น 0 ค่าที่อยู่หลังทศนิยมตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปให้บัดเป็น 1 จากวิธีดังกล่าวสามารถจัดระดับการปฏิบัติได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 0.00 – 1.44 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.45 – 2.44 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.45 – 3.00 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย จำนวน 10 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

ไม่พึงพอใจ	ให้ค่าเท่ากับ	0
พึงพอใจน้อย	ให้ค่าเท่ากับ	1
พึงพอใจปานกลาง	ให้ค่าเท่ากับ	2
พึงพอใจมาก	ให้ค่าเท่ากับ	3

เกณฑ์การแปลผล ใช้เกณฑ์การแปลผลแบบค่าสัมบูรณ์ (เดช สิทธิโกศล, 2534) ซึ่งเป็นการใช้หลักทางคณิตศาสตร์ เมื่อจากค่าคะแนนเป็นค่าต่อเนื่อง ค่าที่อยู่หลังทศนิยมน้อยกว่า 0.5 ให้ปัดเป็น 0 ค่าที่อยู่หลังทศนิยมตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปให้ปัดเป็น 1 จากรูปดังกล่าวสามารถจัดระดับการปฏิบัติได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 0.00 – 1.44 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.45 – 2.44 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 2.45 – 3.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการจัดบริการสาธารณสุข ระดับปฐมภูมิ ในโครงการหลักประกันสุขภาพด้านหน้า ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย จังหวัดพะนังครรคืออยุธยา

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ใช้แบบบันทึกกิจกรรมการให้บริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ของสถานีอนามัย จังหวัดพะนังครรคืออยุธยา (ชุดที่ 2) ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสถานีอนามัย

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกปริมาณผลการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ด้าน การรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค และการพัฒนาสุขภาพของ สถานีอนามัย จังหวัดพะนังครรคืออยุธยา

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการเงินของสถานีอนามัย จังหวัดพะนังครรคืออยุธยา

นำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบผลการจัดบริการ ก่อน – หลัง มีโครงการหลักประกัน สุขภาพด้านหน้า โดยการประเมินผลครั้งนี้มี ตัวชี้วัด ตัวแปร วิธีการวัด และแหล่งข้อมูลการวิจัย ดังตาราง 2

ตาราง 2 ตัวชี้วัด ตัวแปร วิธีการวัด และตัวอย่าง แหล่งข้อมูล และการคำนวณตัวชี้วัดที่ใช้ในการวิเคราะห์ฐานข้อมูล ในการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในโครงการฯ สำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่ จังหวัดพะเยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕

ตัวชี้วัด (Indicators)	ตัวแปร (Variables)	วิธีการวัด (Measurement)	แหล่งข้อมูล (Sources)	แผนที่การประเมิน
1. ภาระทางเศรษฐกิจและการเมือง	1. กิจกรรมทางการเมืองที่รัฐผู้ดูแลดำเนินการ - หน่วยงาน ต่อ จังหวัด ๑ คน - บริการ ต่อ จังหวัด ๑ คน - ผู้รับบริการและสื่อสารกับผู้ดูแล แห่ง ๑ คน - ปริมาณเงินที่จ่ายให้กับผู้ดูแล แห่ง ๑ คน	- แบบสอบถามครั้งที่ 2 (ผู้ดูแล) จำนวนครุย์เรือที่มีภาระงาน ก่อตั้ง - หลัง มีโครงการ ผู้รับบริการและสื่อสารกับผู้ดูแล แห่ง ๑ คน - ปริมาณเงินที่จ่ายให้กับผู้ดูแล แห่ง ๑ คน	- ฐานข้อมูลสถานศึกษาในประเทศไทย แหล่งรายได้ของครุย์เรือ สถานศึกษามีภาระงาน ๒๕๔๔ แห่ง ๒๕๔๕	- เอกสารจดหมายความตกลง ค่าธรรมเนียมเช่าครุย์เรือ สถานะปัจจุบันมาตรวัด - บันทึกเหตุการณ์ภัยธรรมชาติที่มีขึ้น ผลผลิต

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวชี้วัด (Indicators)	ตัวแปร (Variables)	วิธีการวัด (Measurement)	แหล่งข้อมูล (Sources)	แหล่งการประมวลผล
2. การบริโภคของสถานีอนามัย	1. ต้นทุนค่าใช้จ่ายพยาบาล จำพวกตามสิ่งที่ซึ่ง 2. งบประมาณที่สถานีอนามัย ได้รับจัดสร้าง จำแนกตามหมวด ต่างๆ	- แบบสอบถามภาระพยาบาลที่ 2 (ส่วนที่ 2 และ ส่วนที่ 3) นำมาเบรุณเพียง ก่อน - หลัง มีโครงการ ปีงบประมาณ 2544 และ 2545	- รายงานภาระเงินทอง สถานีอนามัย ปีงบประมาณ 2544 และ 2545	- รายงานภาระของราษฎร ร้อยละ 45 ค่ามรดกภูมิเมืองศรีสะเกษ ส่วนเปรียญและมหาเศรษฐี - ราษฎรที่มี 3 ระดับ คือ ค่าน้ำหนักอย่างร้า 1.44 = น้อย ค่าเฉลี่ย 1.45 – 2.44 = ปานกลาง ค่าเหมาะสมอย่างมาก 2.45 = มาก
3. ระดับการจัดตั้งรากฐานการอนามัย	3. ระดับการจัดตั้งรากฐานการอนามัย	- แบบสอบถามภาระพยาบาลที่ 1 (ส่วนที่ 3) การลงทะเบียนเข้มแข็ง การจัดอบรม ชุมชนร่องรอย แหล่งการศึกษาอนามัย เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย	- รายงานภาระสถานีอนามัย	- แบบสอบถามภาระของราษฎร ร้อยละ 45 ค่ามรดกภูมิเมืองศรีสะเกษ ส่วนเปรียญและมหาเศรษฐี - ราษฎรที่มี 3 ระดับ คือ ค่าน้ำหนักอย่างร้า 1.44 = น้อย ค่าเฉลี่ย 1.45 – 2.44 = ปานกลาง ค่าเหมาะสมอย่างมาก 2.45 = มาก

ตัวชี้วัด (Indicators)	ตัวแปร (Variables)	วิธีการวัด (Measurement)	แหล่งข้อมูล (Sources)	เกณฑ์การประเมิน
4. ระดับความพึงพอใจในการจัดการของ ผู้อำนวยการและบุคลากร เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย	- ความพึงพอใจของ เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย	- แบบสอบถามมาตราสุรที่ 1 (ส่วนที่ 4) - เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย	- ผู้อำนวยการสถานีอนามัย ผู้อำนวยการสถานีอนามัย ผู้อำนวยการสถานีอนามัย	- ผู้อำนวยการสถานีอนามัย ผู้อำนวยการสถานีอนามัย ผู้อำนวยการสถานีอนามัย
5. ปัญหา ทุบตัน แหล่งทิ้งขยะและแมลง การลักปริการสาธารณสุขระดับบ บัตรูมภูมิของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย	- ปัญหา ทุบตัน แหล่งทิ้งขยะและแมลง การลักปริการสาธารณสุขระดับบ บัตรูมภูมิของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย	- แบบสอบถามมาตราสุรที่ 1 (ส่วนที่ 5) - เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย	- แบบสอบถามมาตราสุรที่ 1 (ส่วนที่ 5) - เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ผู้อำนวยการสถานีอนามัย ผู้อำนวยการสถานีอนามัย	- แบบสอบถามมาตราสุรที่ 1 (ส่วนที่ 5) - เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ผู้อำนวยการสถานีอนามัย ผู้อำนวยการสถานีอนามัย ผู้อำนวยการสถานีอนามัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน เสรچแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2. ทดลองใช้ (try out) โดยนำแบบสอบถามมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 35 คน และนำแบบฉบับที่กิจกรรมการให้บริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิของสถานีอนามัย ชุดที่ 2 ไปทดลองใช้กับสถานีอนามัย 1 แห่ง แล้วนำมาแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

3. ตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (reliability) โดยนำแบบสอบถามมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 35 คน และนำแบบฉบับที่กิจกรรมการให้บริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิของสถานีอนามัย ชุดที่ 2 ไปทดลองใช้กับสถานีอนามัย 1 แห่ง แล้วนำมาแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตามวิธีของครอนบากอัลฟ่า (cronbach's alpha coefficient) (เพชรน้อย สิงห์ร่างชัย, ศรีพร รัมภลิธิ และ พศนีย์ นะแสง, 2539 ; สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.94 และ 0.88 ตามลำดับ ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่ได้และน่าเชื่อถือ (Bloom, Hastings and Mandus, 1971)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สำหรับข้อมูลปฐมภูมิ มอบแบบสอบถามการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ชุดที่ 1 ผ่านทางสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบางปะหัน อำเภอบางข้าย อำเภอบางไทร และอำเภอเสนา ไปยังเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยทุกคน ในวันประชุมประจำเดือน และกำหนดส่งคืนสำนักงานสาธารณสุขอำเภอภายใน 2 สัปดาห์ การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัด คือ ไม่ได้ถามว่าใครเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และปฏิบัติงานอยู่ที่ไหน เนื่องจากเป็นการวิจัยประเมินผลซึ่งอาจมีผลกระทบกับความรู้สึกของผู้ตอบแบบสอบถามได้ จึงทำให้ไม่สามารถตามเก็บแบบสอบถามจากผู้ที่ไม่สังคัญได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แต่พบว่ามีสำนักงานสาธารณสุขอำเภอแห่งที่สำรวจ

เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยแต่ละคนได้แก่แบบสอบถาม จึงทำให้ทราบว่าครัวเรือนใดได้ส่งแบบสอบถามคืน กรณีที่ทราบว่าครัวเรือนไม่ได้ส่งแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการติดตามด้วยตนเองอีกรั้ง กรณีที่ไม่ทราบว่าครัวเรือนไม่ได้ส่งแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอช่วยติดตามให้ในภาพรวมของอำเภอ

2. สำหรับข้อมูลทุกภูมิ ใช้แบบบันทึกกิจกรรมการให้บริการสาธารณสุขของสถานีอนามัย ชุดที่ 2 โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บความร่วมข้อมูลด้วยตนเอง
3. รวมรวมแบบสอบถามทั้งหมด นำมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของข้อมูลแล้ว นำแบบสอบถามการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ชุดที่ 1 มาให้คะแนน แล้วป้อนข้อมูลจากแบบสอบถามทุกฉบับ ด้วยโปรแกรม Epi info version 6 และนำข้อมูลเหล่านี้ไปประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW (Statistical Package for the Social Science for Window) (กัลยา วนิชย์บัญชา, 2543) ส่วนแบบบันทึกกิจกรรมการให้บริการสาธารณสุขของสถานีอนามัย ชุดที่ 2 ให้โปรแกรม Microsoft Excel โดยให้โปรแกรมทำการประมวลผลข้อมูลเป็นรายสถานีอนามัยและในภาพรวมของอำเภอ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่ามัธยมิตรเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ให้เคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ (การปฏิบัติ) และความพึงพอใจในการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ข้อมูลกิจกรรมการให้บริการสาธารณสุข ระดับปฐมภูมิ และข้อมูลการเงินของสถานีอนามัย
2. การประมาณค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม ซึ่งเป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อศึกษาว่ามีตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีผลต่อตัวแปรตาม คือ การจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ในโครงการหลักประกันสุขภาพด้านหน้าของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. การวิเคราะห์การจำแนกพหุ (Multiple Classification Analysis : MCA) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัวกับตัวแปรตามหนึ่งตัว และพิจารณาคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อตัวแปรตาม คือ การจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ (การปฏิบัติ) ในโครงการหลักประกันสุขภาพด้านหน้าของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตลอดจนความสามารถอิสระในการผันแปรของตัวแปรตามโดยตัวแปรอิสระทั้งหมด

4. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการจัดบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ในโครงการหลักประกันสุขภาพด้านหน้าของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จัดกลุ่ม (category) และสรุปประเด็น นำเสนอต่วยสติติพารณนา คือ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

จราญาบรรณนักวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลทั้งจากข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วน ทั้งในส่วนของสถานบริการและผู้ให้บริการ จะนับผู้วิจัยเป็นต้องมีการคำนึงถึงจราญาบรรณนักวิจัย ทั้งในส่วนของผู้วิจัยและพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยแนะนำตัวเองว่าเป็นใคร มาจากไหน มาทำอะไร ทำอย่างไร มีวัตถุประสงค์อะไร แล้วนำไปใช้ประโยชน์อะไรบ้าง
2. ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยบอกให้ทราบว่าผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับและจะนำเสนอด้วยการพูดคุย
3. บอกให้ผู้ให้ข้อมูลทราบว่าข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการศึกษา
4. บอกให้ผู้ให้ข้อมูลทราบว่าสามารถปฏิเสธหรือออกจากกราฟได้ หากไม่พร้อมที่จะให้ข้อมูลโดยไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูล